

- 2 ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ
Нæ иудзинад – размæцыды сæйраг фæрæз
- 3 МЕДИЦИНОН КУСÆДЖЫ
БОНМÆ
- 4 ТОПОНИМИКОН КЪАМИСÆЙ
Магкаты Зурабы бюст

РÆСТДЗИНАД

№107 (26559)

Газет цæуын райдыдта 1923 азы 14 мартыйы – газета издаётся с 14 марта 1923 года

2026 азы 20 июнь – хурхæтæны майы 20 бон, сабат

Аргъ 10 сомы

www.rastdzinad.ru
vk.com/club217633221
t.me/gazetarastdzinad1923

Æмбырд

Сæйраг рахæцæн – иудадзыг цæстдард

РЦИ-Аланийы Сæргълæууæг Сергей МЕНАЙЛО сарæзта æмбырд Цæгат Ирыстоны коррупци ма 'руадзыны ныхмæ къамисы уæнгтæн. Йæ архайджытæ æркастысты падзахадон хицаудзинад æмæ бынаттон хиуынаффайады органты коррупцийы фæзындтыты ныхмæ профилактикон куысты уавæр æмæ, нысангонд мадзæлттæ куыд æххæстгонд цæуыныц, уыцы фарстатæм.

РЦИ-Аланийы Сæргълæууæг Сергей МЕНАЙЛО сарæзта æмбырд Цæгат Ирыстоны коррупци ма 'руадзыны ныхмæ къамисы уæнгтæн. Йæ архайджытæ æркастысты падзахадон хицаудзинад æмæ бынаттон хиуынаффайады органты коррупцийы фæзындтыты ныхмæ профилактикон куысты уавæр æмæ, нысангонд мадзæлттæ куыд æххæстгонд цæуыныц, уыцы фарстатæм.

ты Арсен радзырдта басгæрстыты бæрæггæнæнты тыххæй æмæ фæбæрæг кодта, специалисттæ лæмбынæг кæй æркастысты, бюджетон фæрæзтæ куыд хардзонд цæуыныц, бюджетон законæвæрынад куыд æххæстгонд цæуы, бюджетты 'хсæн трансферттæ кæмæн дæттынц, уыдæттæм. Бирæгты-фырт ма ранымæдта, республикæйы финансон-бюджетон къабызы куысты арæхдæр цы филиппинæгтæ рабæрæг кæныныц, уыдон.

Сергей Менайло бахæс кодта финансон цæстдард фæкарздæр кæныны æмæ хъæугæ мадзæлттæ сарæзтой.

Уымæй уæлдай ма æмбырды ныхас цыди, республикæйы Ахуырад æмæ наукайы министрæд æмæ йæ дæлхайæдты коррупцийы ныхмæ закондæттынад куыд æххæстгонд цæуы, уый тыххæй. Министры хæдивæг Дзанаиты Марк фехуысын кодта, ведомствæ кæй архайдта законæвæрынады домæнтæм гæсгæ. Фæстаг азы коррупцийы ныхмæ архайæг механизм сарæзынц тыр куыст æрцыд. Коррупцион законкалæн фæзындтытæ æмæ сæ аххæстгæ аиуварс кæныны тыххæй мадзæлттæ сарæзтой.

Ведомствæйы сæйраг нысантæ 2026 азы сты законкалæн цаутæ ма 'руадзын, коррупцийы ныхмæ куысты мониторинг, национ проекттæ куыд æххæстгонд цæуыныц, уымæ лæмбынæг цæстдард æмæ, падзахадон службæгæнджытæ сæ æфтыагтыты тыххæй цы бæрæггæнæнтæ бадæттынц, уыдон рæстдзинад сбæрæг кæныны ног механизмтæ ныффидар кæныны.

РЦИ-Аланийы Сæргълæууæг æмæ Хицауады пресс-службæ

Ахсджиаг ныхас

Бæлвырд уынаффæттæ, хъæугæ мадзæлттæ

РЦИ-Аланийы Хицауады Сæрдары хæдивæг ТОМАЙТЫ Ирбеджы разамындай арæзт æрцыд Наркотикты ныхмæ архайæг республикон къамисы æмбырд. Боны фæткы уыдысты республикæйы фæзуаты наркотикты зилдхуыны уавæры, наркотиктæй пайда кæныны æмæ ма 'руадзыны цаутæ рабæрæг кæныны дзуафæттæн ведомствæты æмгуыстады, стай наркоманийæ рынчынты сдзæбæх кæныны уæлæмхасæн медицинæн æмæ социалон реабилитацийы мадзæлттæ сарæзыны фарстатæ.

Æмбырд гом кæнгæйæ, Томайты Ирбеджы йæ архайджыты зæрдыл æрлæууын кодта коррупцийы ныхмæ падзахадон стратеги – наркотикон æмæ психотропон бургæдтытæ сусæг зилдху æмæ дзы пайдагæнджыты ныхмæ фæкæддæр кæныны. Уыцы нысантæ сæххæст кæнынмæ та хъæуы æппæт дзуафæттæг ведомствæтæ æмæ профилактикон институтты æмгуыстад.

Уæрæсейы Федерацийы наркотикты ныхмæ падзахадон политикайы стратегийы фæлгæты республикæйы фæзуаты наркотикты баст законхалджытимæ куыд тох кæныныц, уыцы мадзæлттытыххæй радзырдтой РЦИ-Аланийы Мидхуындæгты министрæды наркотикты зилдхуæ цæстдарæн управленийы хицау Цопанты Тотраз æмæ Цæ...

гæт Ирыстоны таможняйы хицау Цегойты Георги. Æмбырды архайджытæ ма байхуыстой Æнæниздинад хъæххæнынады Фæллой æмæ социалон рæзты министрæды минæвæрттæм. Уыдон сæ хуыдытæ загътой регионæ фæзуаты наркоманийæ рынчынты медицинæн æмæ социалон реабилитацийæн уæлæмхасæн мадзæлттæ сарæзыны тыххæй. Доклад ма скодта РЦИ-Аланийы республикон наркологон диспансеры сæйраг дохтыр Газайты Алыксандр. Уый радзырдта, тæрхондоны уынаффæтæ диагностика æмæ ацæуыны тыххæй куыд æххæстгонд цæуыныц, стай профилактикон мадзæлттыты, наркотиктæ æмæ психотропон бургæдтытæ пайдагæнджыты дзæбæхгæнæн æмæ реабилитацийы мадзæлттытыххæй. Æмбырды хатдзæгтæм гæсгæ ист æрцыдысты бæлвырд уынаффæттæ. Сæрмагонд цæстдард уыдзæн профилактикон куыст æмæ æппæт дзуафæттæн структурайы куыстæм.

РЦИ-Аланийы Сæргълæууæг æмæ Хицауады пресс-службæ

РЦИ-Аланийы Парламенты æмбырды тыххæй

Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы æвдæм равæрæст Парламенты фæндзай æртыкæгæм æмбырд уыдзæн 2026 азы 23 июны 10 сахатыл Хицауады Хæдзары æмбырдтæ аразын залы (Сæрибары фæз, 1). Денутаттæ æмæ хуынд адæмы регистраци кæндзысты 2026 азы 23 июны 9 сахатыл фæстæмæ Хицауады Хæдзары фойейы. Телефонтæ: 53-13-06, 53-33-16.

Кусæг балц

Ног скъолатæ, рæвдауæндæттæ

Уæрæсейы Рухсады министры хæдивæг Андрей НИКОЛАЕВ кусæг балцы фембæлд Цæгат Ирыстоны Хицауады Сæрдар ДЗНАНАЙТЫ Барисимæ.

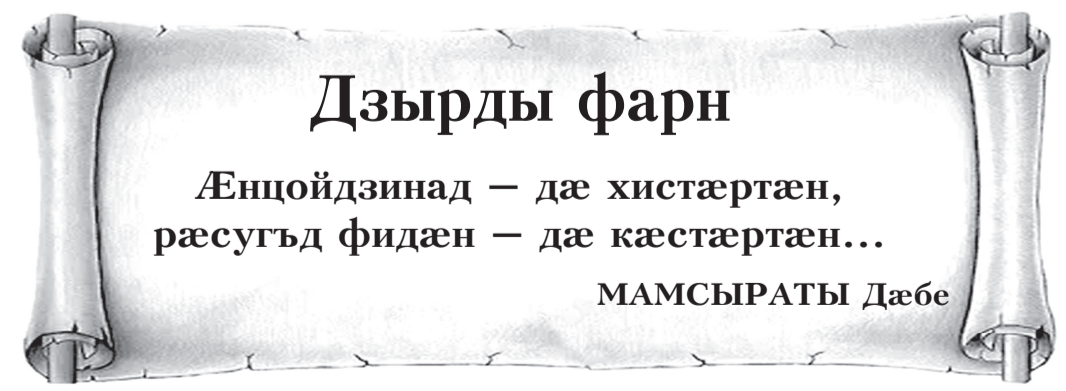
Ныхас рауад республикæйы ахуырады системæ æмæ йæ объектты рацарæзты фарстатыл. Федералон министрæды программæты архайгæйæ, регионæн хуыамæ радих кæной 3,6 миллиард сомы. Уыдонæй Дзæуджыхъæуы сараздысты æртæ, Чермены – иу скъола, Куырттат æмæ Майский – фæйнæ рæвдауæндонны. Уымæй дарддæр планмæ гæсгæ рацарæздысты 26 скъолайы, 6 рæвдауæндонны, 3 та – рæстæмбис ахуырады кусæндæттæ. Уыцы фæрæзты руаджы фæфылдæр уыдзæн ахуырады кусджыты мызд, ахуырады кусæндæтты фæзындзæн хъарм хæри-

наг, 171 скъола та хъæугæ ифтонггæртæй баххæст кæндзысты. Фембæлды ма ныхас рауад Елхоты скъола биндуронæй сцалцæг кæныныц дæр. Уыцы хæс Хицауады размæ сæвæрдта РЦИ-Аланийы Сæргълæууæг Сергей МЕНАЙЛО. Хицæнæй æргом аздæхтæуыд республикæйы скъолаты рацарæзтæмæ. Биндурон цалцæджы программæмæ бахастой 138 скъолайы, программæ кусты 2022 азæй 2027 азæмæ. Бахъæудзæн сын 11 миллиард сомæй фылдæр. Дзанаиты Барис куыд фæбæрæг кодта, афтæмæй регионæн цалдæр азы дæргыты егъау куыст цæуы

ахуырады кусæндæтты рацарæзтыл. «Нырмæ 100 скъолайы бавæрстой цалцæг, ацы азы курдидæттæм гæсгæ хъавæм 30 ахуырадон кусæндонны документтæ барвитын. Рæвдауæндæттæ дæр цалцæг кæныныц, бахъæудзæн сын 800 милуан сомæ. Рухсады министрæдмæ æмгуыстады фæрцы Цæгат Ирыстоны ахуырады кусæндæттæ бавæрстой ивдзинæдтæ, уыцы куыст дарддæр дæр æххæст кæндзыстæм», – загъта Хицауады Сæрдар.

Фембæлды рæстæг рæгъмæ рахастæуыд дарддæры æмгуыстад фæпарахатдæр кæныны нысантæ.

РЦИ-Аланийы Сæргълæууæг æмæ Хицауады пресс-службæ

Дзырды фарн

Æнцойдинад – дæ хистæртæн, рæсугъд фидæн – дæ кæстæртæн...

МАМСЫРАТЫ Дæбæ

Пресс-конференци

Нæ иудзинад – дарддæры размæцыды сæйраг фæрæз

Горæт Пятигорскы «ТАСС Кавказ»-ы регионалон информацион центры уыд Цæгат Ирыстоны Парламенты Сæрдар ТУСКЪАТЫ Таймуразы пресс-конференци. Ныхасы сæр уыд уалдзыгон парламентон сессийы цагатирыстойнаг депутатты законæвæрынадон архайд. Фарстатæ баст уыдысты ахсджиагдæр законæвæрынадон уынаффæтимæ, сæрмагонд æфсæддон операций архайджытæн æмæ сæ бинонтæн æххуысы мадзæлттимæ, парламентты 'хсæн æмархайд æмæ бастдзинæдтимæ, стæй хæстæгдæр рæстæджы нысантимæ.

Тускъаты Таймураз радзырдта йæ архайдты тыххæй, ацы бонты Дагестаны чи уыд, Цæгат Кавказы уыцы Парламентон Ассоциацийы Конференцийы, стæй Уæрæсейы Парламентариты Цæгат-Ныгуылæйнаг Ассоциацийы тыххæй дæр æмæ йе 'ром аздæхта сæйрагдæр законæвæрынадон хъæппæристæ æмæ проектæм.

Уæрæсейы Федерацийы субъекты социалон-экономикон æнтысджын рæстæн ахъазгæнаг законæвæрынадон хъæппæристыл бакусынæн Парламентон ассоциациатæ сты ахсджиаг фæрæзтæ. Ацы ран ис законæвæрынадон къабызы фæлтæрдзинадимæ кæрæдзи базонгæ кæныны гæнæн. Иумæ бакусæм, экономикæ æмæ социалон къабызыл хорзæрдæм чи фæзындзæн æмæ сыл комкоммæ чи ахæды, æмæ законты проекттыл. Равзарæм ахуырады фарстатæ, сбæлвырд кæнæм хъæуонхæдзарадон товаруадзджытæн æххуысы, стæй культурон бынтæ бахъахъхъæныны мадзæлттæ, иу дзырдæй, регионтæн сæ размæцыдæн ахъаз чи у, уыцы хъуыддæгтыл бакусæм, – бафиппайда Тускъаты Таймураз.

Парламенты Сæрдар уæлдай æргом аздæхта цагатаккаказ регионты историон-культурон хъæздыг бынтæ бахъахъхъæныны æмæ цæвиттонæн æрхаста Дагестаны республикайы Национ музей. «Абон махæн тынг ахсджиаг у нæ истори, нæ традицитæ, не 'гъдæуттæ æмæ нæ сыгъдæг удварн бахъахъхъæныны. Парламентон æмгуыстад кæнгæйæ, ахсджиаг у канд законæвæрынад æмæ барадимæ баст уынаффæ хæссын нæ, фæлæ нæ регионты историон бастдзинæдтæ

ахуыр кæнын. Уыдон сты нæ фидар иудзинадыл дзураг æмæ размæцыды сæйрагдæр фæрæз», – бафиппайда цагатирыстойнаг Парламенты Сæрдар. Афæдзы фыццаг æмбисæн хатдзæгтæ кæнгæйæ, Тускъаты Таймураз радзырдта, экономикон домæнтæ æххæст кæнгæйæ, бюджетыл æмæ хъалонты законæвæрынадыл куыст куыд цыд, национ проекттæ æххæст кæнынмæ цавæр цагстдард цæуы æмæ Парламенты Советы цæугæ æмбырдты куысты тыххæй. Хицæн ныхас уыд сæрмагонд æфсæддон операций архайджытæн æмæ сæ бинонтæн æххуысы ма-

дзæлттыл. Тускъаты Таймуразы ныхасмæ гæсгæ, депутаттæн ныртæккæ уый у сæ сæйрагдæр архайд. «Ипотекæ райсыны зæрдæмæдзæугæдæр лыгтæ, кредитон каникултæ, сæрмагонд æфсæддон операцийы сывæллæттæн ахуырады, хъомылады фылдæр уæлæмхасæн

бæрæг кæныны фæлгæты Парламент цавæр хæстæ æххæст кæны, зæгъгæ, ацы фарстæн дзуап дæтгæйæ, Тускъаты Таймураз радзырдта, «Дорогами дружбы», зæгъгæ, Кæсæг-Балхъары республикаимæ хæрзæрæджды цы егъау форум сарæзтой, уый тыххæй. Ахæм иумæйаг форумтæ Саркысты фæнд кæнынц Хъæрæсе-Саркысты республикаимæ, Дагестан æмæ Абхазы республикаимæ дæр. Уымæй уæлдай, Тускъаты Таймураз радзырдта Хуссар Ирыстоны депутаттимæ сын цавæр æмархайд ис, уый тыххæй.

Цагатирыстойнаг законæвæрынадон оргæны разамонæг æрныхас кодта муниципалон реформæ царды рауадзыны сæйраг фæзилæнтыл æмæ, республикайы районты социалон-экономикон рæзты программæтыл куыст куыд цæуы, ууыл.

Тускъаты Таймураз загъта йæ хъуыды мадæлон æвзаг бахъахъхъæныны фæдзыл закон сфидар кæныны тыххæй дæр. Йæ ныхасмæ гæсгæ, закон фидаргæнæг уæд уыдзæн, æмæ æхсæнад иу хъуыдымæ куы æрцæуа. «Закон адæмы дихтæ нæ, фæлæ сæ иу кæй кæны, уый куы æмбарæм, уæд æй фидар дæр скæндзыстæм æмæ йæ царды дæр рауадздыстæм», – загъта спикер.

Конференцийы кæронбæттæн Тускъаты Таймураз радзырдта фæззыгон сессийы рæстæг Цæгат Ирыстоны Парламенты архайдты тыххæй. Уыцы архайдæн йæ сæйрагдæр уыдзæн ног азмæ республикайы бюджеты проектл бакусын. «Фидæны бюджет арæвæт цæудзæн, депутаттæ се 'взæрджытимæ фембæлдтыты рæстæг цы фæндæттæ æмæ фиппайнæгтæ хæсдзысты, уыдоны бындурыл. Уымæй уæлдай, фæнд кæнæм, хъалонты политика чи аразы, республикон уыцы законтæ ногæй равзарын æмæ, ныртæккæ чи хъалонтæ ис, уыдоны ахъахъхъæндæн аргъ скæнын», – загъта Тускъаты Таймураз.

бæрæг кæныны фæлгæты Парламент цавæр хæстæ æххæст кæны, зæгъгæ, ацы фарстæн дзуап дæтгæйæ, Тускъаты Таймураз радзырдта, «Дорогами дружбы», зæгъгæ, Кæсæг-Балхъары республикаимæ хæрзæрæджды цы егъау форум сарæзтой, уый тыххæй. Ахæм иумæйаг форумтæ Саркысты фæнд кæнынц Хъæрæсе-Саркысты республикаимæ, Дагестан æмæ Абхазы республикаимæ дæр. Уымæй уæлдай, Тускъаты Таймураз радзырдта Хуссар Ирыстоны депутаттимæ сын цавæр æмархайд ис, уый тыххæй.

Цагатирыстойнаг законæвæрынадон оргæны разамонæг æрныхас кодта муниципалон реформæ царды рауадзыны сæйраг фæзилæнтыл æмæ, республикайы районты социалон-экономикон рæзты программæтыл куыст куыд цæуы, ууыл.

Тускъаты Таймураз загъта йæ хъуыды мадæлон æвзаг бахъахъхъæныны фæдзыл закон сфидар кæныны тыххæй дæр. Йæ ныхасмæ гæсгæ, закон фидаргæнæг уæд уыдзæн, æмæ æхсæнад иу хъуыдымæ куы æрцæуа. «Закон адæмы дихтæ нæ, фæлæ сæ иу кæй кæны, уый куы æмбарæм, уæд æй фидар дæр скæндзыстæм æмæ йæ царды дæр рауадздыстæм», – загъта спикер.

Конференцийы кæронбæттæн Тускъаты Таймураз радзырдта фæззыгон сессийы рæстæг Цæгат Ирыстоны Парламенты архайдты тыххæй. Уыцы архайдæн йæ сæйрагдæр уыдзæн ног азмæ республикайы бюджеты проектл бакусын. «Фидæны бюджет арæвæт цæудзæн, депутаттæ се 'взæрджытимæ фембæлдтыты рæстæг цы фæндæттæ æмæ фиппайнæгтæ хæсдзысты, уыдоны бындурыл. Уымæй уæлдай, фæнд кæнæм, хъалонты политика чи аразы, республикон уыцы законтæ ногæй равзарын æмæ, ныртæккæ чи хъалонтæ ис, уыдоны ахъахъхъæндæн аргъ скæнын», – загъта Тускъаты Таймураз.

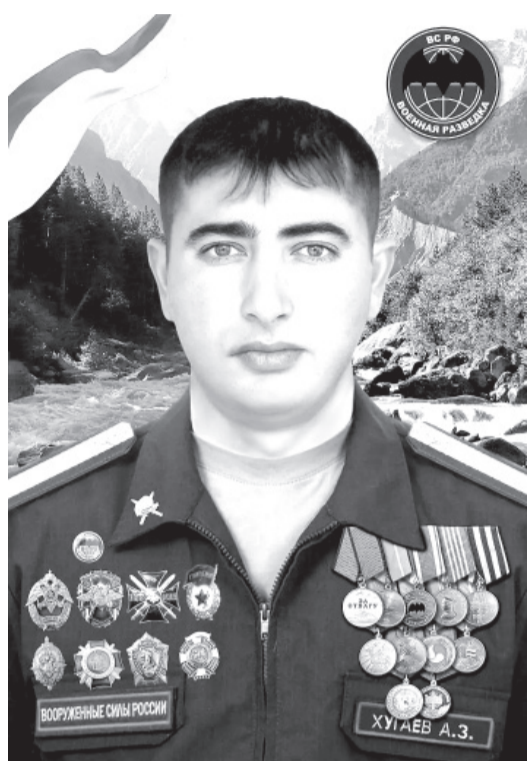
ДЕДЕГКАТЫ Зæлиня

Хъайтартæ нæ маелынц

Хъысмæттæ æнгæр фæнгтæ уыдус...

Æртæ азы размæ Тарскæйы царæг Хуыгаты бинонтыл сæмбæлд фыдохы уац – сæрмагонд æфсæддон операцийы йæ райдайæнæй чи архайдта, уыцы уарзон фырт æмæ цардæмбал, узæлаг фыд, цардæллон Аслан хъæбатырæй фæмард... Бæстæ баталынг хъысмæтджын мад Полинайыл, хуымæтæджы нæ хоста йæ зардæ куттыл йæхи цалдæр бонæ, æмæ ныр сберæг йæ аххосæг. Аслан, йæ адджын хъæбул, хъæбатырæй фæмард Запорожскæйы фронты, Васильевскæйы рубеж кæй хонынц, уым...

Стыр кад æмæ радимæ бавæрдтой гвардийы сержант Хуыгаты Асланы йæ райгуыран, цæрынæй кæм нæ бафсæст, уыцы Тарскæйы хъæуы. Зæхх нæ урæдта, хъайтарæн фæстæг фæндараст зæгъынмæ чи 'рбацыд, уыцы дзыллæйы. Цас зонгæтæ йын уыд, цас хорз хъуыддæгтæ саразын ын бантыст йæ цыбыр царды! Уæдæй нырмæ æртæ азы рацыд, фæлæ нæ дзæбæх кæны мады зæрдæйы дудгæ стыр хæдгом, нæ хус кæнынц йæ цæсты бынтæ.

Хуыгаты Зелимхан æмæ Полина сæ царды рагуалдзæджы сæхи амондджын хуыдтой, дыууæ фырыхъуы хуызы æнæ лæппуйы хъомыл кодтой, Аслан æмæ Аланы дæр сæ дзæбæх миниуджытæй фæхайджын кодтой, æгъдау, æфсарм уыди сæ туджы, сыхы алы хъуыддæджы дæр – кæстæриуæггæнджытæ.

Фидæнмæ рæсугъд пълæнтæ арæзтой бинонтæ, фæлæ сæ сæххæст кæнын сæхицæй аразгæ нæ рауад, хъысмæттæ уыдис æндæр фæндтæ. Бæргæ, Хуыгаты бинонты хорздзинадæн куы уыдаиккой...

Сæвæд азæй фылдæр рацыд, Зелимхан уæззау рынчыны фæстæ йе 'цæг дунемæ куы ацыд, уæдæй. Полина йæн уыцы цæф дæр фаг уыди, фæлæ йын йæ лæппутæ йæ ныфс сæттын нæ бауагътой. Аслан хистæр уыд, æмæ ныр нæлгоймаджы хæстæ фылдæр уымæ кастысты. Хæдзары куыстыты стыр дæр хай йæхæмæ райста. Бынæттон скьола каст фæуыны фæстæ фæсауонмæ ахуыр кодта Аграрон университеты механизацийы факультеты. Йæ фæллойадон фæндаг райдыдта пълæицæйы хайады. Рацыд цалдæр азы, æмæ Аслан сфæнд кодта йæ дарддæры цард æфсæдмæ сбæттын, афтæмæй контракт бафыста æмæ службæ кæнын райдыдта æфсæддон хайы сæрмагонд хæстæ æххæстгæнæн дæлхайдæй.

2008 азы, Гуырдзыйы æрдонгтæ Хуссар Ирыстонмæ куы 'рбалæбурдтой, уæд 58 æфсæды фыццагтæ рæнхъыты Хуыгаты сахъ лæппу архайдта, фæстæдæр фондзбонæн кæй схуыдтой, уыцы хæсты. Йæ хъæбатырдзинады тыххæй хорзæхджын æрцыд хæриуæгæй. Дарддæр дæр Аслан службæ кодта Хуссар Ирыстоны Уæрæсейы цыппæрæм базæйы.

Ирон лæг фылдæй-фыртмæ хæстон уыдис, æвдисæнтæ агурин нæ хъæуы – ивгъуыд хæстыты Ирыстоны фырттæ цы хъайтардзинæдтæ равдыстой, уыдон æппæт дунейыл хъуыстгонд сты, сæ кой зарджытæ æмæ кадджыты баззад. /Æмæ та лæгæвзарæн рæстæг куы ралæууыд, сæрмагонд æфсæддон операци куы райдыдта, уæд нæ фæсивæд фыццаг рæнхъыты агуылф кодта украинаг неонацисты ныхмæ тохы быдырмæ. Уыдоны рæнхъыты уыд Хуыгаты Аслан дæр – гвардийы сержант, 19-æм мотоæхсæн дивизийы взводы командæгæнæджы хæдивæг. Тарскæйы лæппу йæхи равдыста æхсарджын, лæгдзинадæй æххæст командирæй. Мæлæтæй алчидæр тæрсы, фæлæ йе 'мбæлтты фæстæ йæхи не 'мбæхста, уый нæ, фæлæ сæ хъахъхъæдта, йæ хæстон фæлтæрдзинады руаджы йæ бон уыдис уæззау уавæрæй фæндаг ссарын, раст æй аскъуыддзæг кæнын.

Сæрмагонд æфсæддон операцийы цы хъæбатырдзинæдтæ равдыста, уый тыххæй Асланæн йæ фыццаг хæриуæг – майдан «За отвагу» Уæрæсейы Президент Владимир Путини Указмæ гæсгæ лæвæрд æрцыд 2022 азы 5 мартыйы. Аслан йæ сарджыты къордимæ бæрæг кодта артиллеристты маршрут æмæ раггом кодта знаджы блокпост æд æмбæхст техникæ. Неонацисттимæ карз тохы бацæугæйæ, йе 'мбæлттимæ ныппырх кодта техникæ, зниæгтæй ничи аирвæст, фæлæ йæхæддæг дæр уæззау цæф фæци – йæ гæлиу цонджы знаджы судзгæ нæмыг бацыд. Госпитæлмæ йæ арывстой, æмæ, цалыныгæ фæдзæбæх, уæдмæ йæ йæ бинонтæн нæ схъæр кодта. Хæдзармæ дзырдта, уæ зардæ мæм ма 'хсайæд, дзæбæх дæн, зæгъгæ.

Полина мæн, йæ цæссыгтæ ныхъуыргæйæ, дзырдта:

– Уæд ын дохтыртæ йæ цонг лыг кæнынмæ хъавыдысты, æмæ афтæ куы рауадаид, уæд, чи зоны, удæгасæй уæддæр баззадаид... Йæхиуыл чысыл куы фæхæцъыд, уæд та фæстæмæ тохы цæхæрæмæ фæарст. Йе 'мбæлттæ мæн куыд дзырдтой, афтæмæй фатты схыстæ йæ буарæй йæхæддæг цæппæгæй сæфтыдта. Алкæмæн дæр йæ сывæллон адджын у, фæлæ, Аслан цыма зонгæ кодта, Хуыцау ын бирæ царæнбон нæ ратта... Йæ гыццыллæй фæстæмæ дæр тынг фæлмæнзæрдæ уыди. Никуы мæн смæст кодта, йæ фыд куы амард, уæд мæ фыццаг улæууæн уыди, архайдта, цæмæй нæ бинонтæ мацы хъуаг æййафой. Дæхион ратт, фæлæ искæмæй ма райс – афтæ хъомыл кодтон мæ лæппугы. Аслан райгуырд 1982 азы ноябры æмæ йæ гуыраёнбон дæр никæд сбæрæг кодта.

Куы-иу ссыд нæхимæ хæстæй къорд бонæ æмгъуыдмæ, уæд-иу хæдзармæ æрбацæуыны размæ алкæддæр бацыд Скæсæн уæлæмæрдмæ. Уым цы лæппутæ ныгæд ис, уыдоны-иу æрзылд, бирæты дзы лæгæй-лæгмæ зыдта. Фæстæг хатт ма куы ссыд, уæд Комгæроны /Емгæртты дзырды бон фыс акусарт кодта, загъта, Уæлахизимæ куы ссауæм, уæд æй æндæр хуызы сбæрæг кæндзынæн, зæгъгæ, – æрхæндæг хæлæсæй мæн дзырдта зæрдæрыст мæд.

Цы загъдæуа хъысмæтæн, Асланæн йæ ныхас сæххæст кæнын йæ кхуыч нал бафтыд – хъæбатырæй фæмард 2023 азы 19 ноябры. Йæ амæлæты фæстæ Уæрæсейы Президентты Указмæ гæсгæ хорзæхджын æрцыд Лæгдзинады орденæй...

Æртæ азы рацыд, хъайтар йæ сыхъыты хайыл куы сæмбæлд, уæдæй нырмæ, фæлæ Полина йæ сау сæрбæттæн нæма систа. Йæ зæрдæйæ йæ уарзон лæппуйы рух сурæт иу уысм дæр нæ цык кæны, æрхæндæгдзинад ыл пьæззыуа ныббадт, йæ уд ын хæры. Хуыцау ын цы рæстæг саккаг кодта, уый дарддæр цары йæ уарзон хъæбулы хъæбултæ Батрадз, Давид æмæ Азамæты царæйæ. Хуыздæр ран нæй Асланы цардæмбал уæддæн, хæрзæгъдау Эленорæ, Полина йæ уарзон чынды. Гаджиты чызг цардагур арбахъæдзæф кодта Хуыгаты хæдзармæ, æртæ хъæбулы сын рантыст Асланимæ. Ныр хæрз æрригонæй сидзæргæсæй баззад...

Рæстæг, дам, хъæдæмттæ дзæбæх кæны... Æртæ азы рацыд, фæлæ нæ фæрогдæр Полина йæ зæрдæйы маст, кæд хъысмæты цæфы ныхмæ йæхи хæддæхы дары, уæддæр. Йæ фæлмæнтæ дзураг лæппуйы а зæххыл кæй нал фæндзæн, уыцы хъуыды йæ уæгъд нæ уады. Фæлæ цы кæна. Быхсы... Ирыстоны Полина йæ хъысмæты хал бирæ мадæлтæ бахордтой... Хуыгаты Асланы хæдзарыл дыууæ азы размæ конд æрцыд номæрæн къæй, скьолайы йæ ном хæссы кълæс. Йæ фæстæ цы æртæ бындары ныуагъта, уыдон ын йæ кад дарддæр кæй хæсдзысты, уый дызæрддыггæ нæу. Сæ хъысмæт сын Дунейы фарн сæ хъайтар фыдæй амондджындæр скæнæд...

ГАПБАТЫ Алетæ

Мысæн æмæ æрхæндæджы бон

Муста-Тунтури хъахъхъæнæг æхсарджын сгарæт

Фыдыбæстæйы Стыр хæсты рæстæг майдан «За отвагу», сæрмагондæй адаймагæн æрмæстдæр йæхи хъайтардзинады тыххæй кæй лæвардтой, æхæм иунаг хæриуæг уыди.

Уыцы кадджын майдан дыууæ хатты чи райста, уыдонæй иу уыд **Бясты Ахуырбег**. Дунейы рухсæм фæзынд 1918 азы Дыгургомæ, Хæнæзы хъæуы. Йæ ныййарджытæ Бясты Хадзымæт æмæ Олысаты Джизæ ивгъуыд æнхуыс ссæвдæм азы хæхбæсты зын уавæртæй сфæлмæцыдысты æмæ ралыгъдысты Сырх-Дыгуры хъæумæ.

1940 азы Ахуырбегмæ фæсидтысты Сырх Æфсæды рæнхъытæм. Йæ службæ хаста, куыд æмбæлы, афтæ, хæвстон æмæ политикон цагтæдзинады уыд фæзминаг. Афæдзы фæстæ райдыдта Фыдыбæстæйы Стыр хæст. Знаджы ныхмæ не 'мзæххон хæцъыд Заполярьейы. Ныфсджын, æхсарджын æмæ æрхъуыдджын сгарæг операцитæй иуы знаджы артын тæлмыл гранатæ баппæрста, æмæ уый руаджы немцаг салдат – æвзаг райсын къу-

иудазыг æхсæввыгон дæр уыдис бон хуызæн рух, полярон бон кæй хонныц, уый, æмæ знаг иудадзыг пулеметтæй æхста. Ахæм тæссаг уавæрты дæр-иу Ахуырбег афойнадыл сæмбæлы кодта хæлц æмæ хæцæн æрмæг бынатыл, ома, знаджы ныхмæ фыццаг гæрæны чи лæууыд, уыцы æфсæддон хæйттыл. Йæ хъæбатырдзинад уыдис дæнцæг сырхфлотонтæн. 1944 азы августæй октябрæмæ цалдæр хатты архайдта, Муста-Тунтуриы рагы гæлиу фанджы сгарджытæ цы ныфсджын бабырстытæ сарæзтой, уыдоны, знаджы минæты быдырты йын дыууæ хатты цауæын бантыст. Батыхта дзы

гæн саккаг кодтой дыккаг майдан «За отвагу», уымæй раздæр та, 1944 азы 5 декабры райста майдан «За оборону Советского Заполярья». Ам ма зæгъын хъæуы уый дæр, æмæ Бясылын кодта хæлц æмæ хæцæн æрмæг бынатыл, ома, знаджы ныхмæ фыццаг гæрæны чи лæууыд, уыцы æфсæддон хæйттыл. Йæ хъæбатырдзинад уыдис дæнцæг сырхфлотонтæн. 1944 азы августæй октябрæмæ цалдæр хатты архайдта, Муста-Тунтуриы рагы гæлиу фанджы сгарджытæ цы ныфсджын бабырстытæ сарæзтой, уыдоны, знаджы минæты быдырты йын дыууæ хатты цауæын бантыст. Батыхта дзы

Нæ хъайтар æмзæххон æмæ йæ хæстон æмбæлттылæгдзинад æмæ æхсары руаджы немцын советон-гермайнаг фронты æппæты цагатаг хайы нæ бæстæйы арæныл бахизын æмæ арф бацауын нæ бантыст. Муста-Тунтуриы раг хъахъхъæнджыты сгухтдзинад Бресты фидар хъахъхъæнджыты сгухтдзинады

кабелы 300 метры, уыйфæстæ, раззаг бæрæгдæуы (в дозоре) уæвгæйæ, фыццаг рабæрæг кодта знаджы æхсæн тæлм, æмæ йæ хъæппæрисæй немцы пулеметон расчæт рæмыгъд æрцыд.

1944 азы 17 октябрæй 20 октябрæм Норвегийы арæны раз десантон операцийы размæбырсæн хæстыты Бясты Ахуырбег йæхæддæг амардта, денджызон фистæгæфсæддонты размæбырст чи хыгдардта, уыцы немцаг егеры, стæй дыууæ танктæ æхсæн гранатæй дыууæ пулеметон ахстоны срамыгъта.

Фыдыбæстæйы Стыр хæсты фæстæ, 1945 азы 8 сентябры, Ахуырбег

хуызæн зындгонд нæу, фæлæ уый дæр хуамæ базайа Фыдыбæстæйы Стыр хæсты историйы.

Бясты Ахуырбег хæсты фæстæ сыздæхт Сырх-Дыгуры хъæумæ. Бирæ азты æнæхжин фæллой фæкодта Гетъоты Хаджумары номыл колхозы. Йæ цардæмбал Сæвбаты Тамарæимæ схъомыл кодтой фондз сывæллоны. Клара, Зураб, Таймураз, Зина æмæ Астан дæр сæ ныййарджыты хуыздæр миниуджытæй фæхайджын сты, алчидæр дзы царды йæ бынат ссардта.

Хæсты ветеран Бясты Ахуырбег йæ цардæй ахицæн 1981 азы.

ХЪАРДАНТЫ Тимур, историк

хы бафтыд. Дыккаг операцийы рæстæг, кæд знаг æнæсцухæй æхста, уæддæр, йæ цардæн тасдзинад ницæмæ даргæйæ, Ахуырбег фæрвæзын кодта къорды разамонæг цæф командиры.

1944 азы 3 апрелы Бясы-фырт хорзæхджын æрцыд йæ фыццаг майдан «За отвагу»-йæ. Знаджы ахстынатмæ (позиция) су-

сæгæй бахъуызгæйæ, Ахуырбег уацары райста немцаг салдаты æмæ йæ батальоны штабыл сæмбæлын кодта. Цалыныгæ Муста-Тунтуриы раг хъахъхъæдтой, уæдмæ 116 хатты ацыд, хæцæн æрмæг æмæ хæлц чи хаста, уыдоны хъахъхъæнынмæ. Уый тынг зын æмæ бæрзон хъуыддаг уыдис. Фыццаг хæддæр, уымæн, æмæ Заполярьейы

Медицинон кусæджы бонмæ

Фидар удыхæд æмæ фæлмæн зæрдæйы хицау

Зæххыл æнæндзинадæй зынаргæдæр ницы ис. Уымæ гæсгæ йæ хъæуы хъахъхъанын æрвылбон дæр. Ничи уарзы рынчындытты уавын, дохтырма цæуын, уæлдайдæр – хирургмæ. Уымæн æмæ уый архайы сæстытмæ, цæфтмæ, кæны операцитæ... Хирургджы куыст домæ афтид зоньдзинадтæ нæ, хъуамæ алкæддæр цæттæ уа кусымæ, ахсав-бон нæ зонгайæ. Ахæм хъуыдыйыл хæст у РÆМОНТЫ Оледжы фырт Æхсарбег.

Алы сæргълæууæг дæр хъуамæ хайджын уа уыцы миниуджытæй. Цæимæ-фæнды баст куы ваййы нæ фарста, нæ кыуылымпы – лæмбынæг нæм байхъ-уы. Алкæддæр бамбары алкæй уавæр. Мæнмæ гæсгæ, Æхсарбег у хуыздæр нейрхирургтæй иу канд республикæйы нæ, фæлæ Цæгат Кавказы дæр, – дзу-

уон уырдаæм, æви баззайон ам, нейрхирургийы хайады. Æмæ сфæнд кодтон баззайын. Цас зоньдзинадтæ райстон ацы дæсныидады кусына, æмæ мæм раст нæ фæкæст иннæрдæм ныццæвын. Цыма мæ ахуыры аз-тыл, мæ зоньдзинадтыл гадзрахатæй цæуын, афтæ мæм каст, – дзырдта йæ мысынæгтæ нейрхирург.

Уый райгуырды 1989 азы 8 майы Даргъ-Къохы уæздан, æгъдауджын биноты 'хсæн. 2012 азы каст фæци Цæгат Ирыстоны пæдзахадон медицинон академи, стæй та – Краснодары ординатурæ. Диссаг у, фæлæ Æхсарбег бынтон сабийæ дзырдта, хирург суæвын æй кæй фæнды. Алы студент дæр фæтыры зонгæдæр дæсныидад райсынмæ, фæлæ Æхсарбег хуыды кодта иннæрдæм: цымыдисаг ын уыд зындæр æмæ æнæзонгæдæр дæсныидад.

Рæмонты Æхсарбег у Цæгат Ирыстоны Республикон клиникон рынчындоны нейрхирургийы хайады сæргълæууæг. Æрыгон дохтырæн нейрхирурги канд куыст нæу. Йæ хуыдымæ гæсгæ, тынг æнгæм баст у философиимæ.

– Цас фылдæр кусын, исын зоньдзинадтæ, кæсын мæ дæсныидадимæ баст алыхуызон наукон куыстытæ, уыйбæрц тынгæй-тынг дæр æмбарын, нырма мæ бон кæй нæу зæгъын: "Фæг зоньдзинадтæ райстон", – мидбылхудгæйæ, загъта Æхсарбег.

Рæмонты-фырт нейрхирургийы хайады йæхи арахстджынæй равдыста суанг йæ куысты фыццаг бонтæй фæстæмæ. Кæй зæгъын æй хъæуы, райдайæны нæуæндаг уыд, уæлдайдæр, ахæм æрыгон уæвгæйæ. Йæ зæрдæ æхсайда, хайады сæргълæууæгæн сбæздзæн æви нæ. Цыбыр рæстæджы фæстæ ахуыды кодта: "Кæд мын цард ахæм фадат ратта, уæд дзы цæуылнæ хъуамæ спайда кæнон?"

ры нейрхирургийы хайады дохтыр Кочиты Æхсарбег.

Зын дæсныидадæн хъæуы фидар уд. Алы операцитæн та – быксондзинад. Сæйраг дæр та уый у, æмæ хирургджы кхъу иу мур дæр хъуамæ ма фестæгæй.

– Афтæ ваййы, æмæ адаймаг ахуыдыл кæны: цæмæн мæ хуыды ацы дæсныидад, ацы куыст... Ныууадзон алцъдæр, ацауон. Куыддæр мæ сæргълæууæгæй сæвæрдтой, афтæ мæм сæрысты койрдæт стырдар клиникæтæй иуæй пластикон хирургийы хайадымæ кусымæ рацæуын. Уыдон мæ зыдтой, ординатурæйы ма куы ахуыр кодтон, уæдæй. Æмæ ног сæргълæууæгæн нейрхирургийы кусджытæ сæмбæлдысты зæрдæрайгæйæ.

Ахæм æрыгон уæвгæйæ, уæлдайдæр медицинон цæстæй кæсгæйæ, нейрхирургийы сæргълæууæджы куыст зын æмæ бæрзонд у. Уымæн хъæуы канд ныфс нæ, фæлæ хæддык æмæ уыцы иу рæстæг фæлмæн удыхæд. Тынг ахсджиаг у хистæр æмкусджыты ахаст. Æмæ ног сæргълæууæгæн нейрхирургийы кусджытæ сæмбæлдысты зæрдæрайгæйæ.

– Æхсарбегæй ис зæгъгæн афтæ: домаг æмæ бæр-

аневризмæйы райдайæныл æвæрд æрцæуы сармагонд клипс. Уый йæ балхывы. Хъæуы тынг лæмбынæг уавын, цæмæй сæйраг тугдæдзин хыгдард ма байбафа, – дзуры дохтыр.

Рæмонты Æхсарбег операцитæ кæны дæс азæй фылдæр. Йæ фæзынаг миниуджытæй иу æнæ бафиппайгæ нæу. Адæймаг бæрзæндæм куы схизы, уæд арæх байрох кæны, кæй фæрцы йын бантыст æнтыстджын, фæлтæрдджын суæвын, уый. Рæмонты-фырт та абон дæр стыр бузныг у, бирæ зоньдзинадтæ йын чи ратта, уыцы дохтыртæй.

Амондджын у, йæ куыст чи уарзы, уый. Уыдонæй иу у Æхсарбег. Æрхæвæммæ дæр нæ хъæцы йæ дæсныидадыл. Медицинон дæр уымæ гæсгæ ахсы йæ зæрдæйы уæлдай бынат. Кæд тынг бирæ кусты, уæддæр сары рæстæг бинонтæн, хиуæтæн. Уымæй уæлдай, Æхсарбег уарзы кæсын. Йæ тæрхæджытыл – дуне чингуытæ: "Этюд критической медицины", "Хирургия", "Хирургия нервов" æмæ æндæртæ.

Адæмы ирвæзын кæнын Æхсарбег нымайы йæ царды хæсыл æмæ йæ æххæст кæны кадимæ. Ууыл дзураг сты йæ дæстаг рынчынтæ. Абон дæр сæ рох нæу сæ ирвæзынгæнгæ.

Сармагонд æрфæсæддон операцитæ Æрстондæй бирæ фæсивæд ацъд. Уыдонæй иу у зындгонд нейрхирургдæр æфсымæр Сослан. Фыццаг бондæй фæстæмæ ис тохы быдыр. Æхсарбегæн операцитæ кæмæн скодта, уыдонæй бирæтæ куынын, æмæ сæ кувдытæй Сослан дæр хайджын уæд! Лæгты дзуар – йæ 'мбал!

РÆМОНТЫ Алинæ

«Мæ сæр кæм бахъæуа, уым хъуамæ уон»

Нæ бæстæйы хæдбардзинад, æдасдинады сæраппонд та нæ бахъуыд хæцæнгарз райсыны сæр. Сармагонд æрфæсæддон операциты уæлахизы сæраппонд бирæ ирон нæлгоймæгтæ раттой сæ цард, бирæтæ дзы систы дунейыл хуыстыгонд хъæбатыртæ. Сæ фармæ арлæууыдысты чызджытæ дæр æмæ сæ бавæрæн хæссын нумæйаг уæлахизмæ. Уыдонæй иу у медицинон службæйы хицау, хистæр лейтенант, исæн хайады радгæс дохтыр ХУЫГАТЫ Оксанæ.

ахуыртæ нын нæ фындзы бын кæнын райдыдтой. Бирæ æнæраст хуыддæгтæ кæны ныр дæр Украинæ.

Диссаг у, æвæдза. Хорз дæсныидадимæ сабыр царды кусты æмæ цæрын, дæ кæстæрты рæвдауыны бæсты равзар, мæлæт дæм алы минут гæлпæвонгæй кæм лæууы, фæллад суадзыны бар дын кæм

Мæ размæ бады æрыгон аив сългоймаг æмæ мын дзуры йæ хæстон фæндæгтæ. Йæ цæстæм куы фенкæрд, куы фæрмайдæст ваййы. Уымæн æмæ сыл хæсты быдыры скæны æхсызгон бонтæ дæр, зæгъæм, уæззау цæф хæстоны куы фæрвæзын кæнынц, уæд. Фæлæ, хыггагæн, фылдæр ваййыц зындзинадтæ æмæ мæ цæстытыл уайынц, нæ сабибонты-иу нын, Фыдбæстæйы Стыр хæсты ветерантæ, хæстæллад хистæртæ сæ хæстон хæбæрттæ куыд дзырдтой, уый. Нæ бæстæ хъахъæнджытæй сæрыстыр уыдыстæм.

Оксанæйæн йæ фæдæлтæ Хуссар Ирыстоны Цъоны хъæуы цардысты. Фæстæдæр ралыгдысты Цхинвалмæ. Уым чызг скъола каст фæци æвзист майданимæ æмæ башыд ахуыр кæнынмæ Цæгат Ирыстоны медицинон академиямæ, стæй – интернатурæмæ æмæ сæ хорз бæрæггæнæнтимæ каст фæци. Райстæ царды нызтæ дзæбæх кæнын дæсныидад.

Фæлæ Хуыгаты чызгæн рагай дæр йæ зæрдæ æрфæсæддон службæмæ æхсайда æмæ, кусты дæр нæма райдыдта, афтæмæй, æнæдзырдыгæй, йæ дæсныидад сбаста æрфæсæддон медицинон службæмæ. Ныр нудæс азы зæрдæйæ æххæст кæны йæ размæ æвæрд хæстæ. Уæд уый æнхæл чи уыди, æмæ та абоны фæлтæры дæр хæцæнгарз райсыны сæр бахъæудæн.

Фыццагдæр уал хæсты арт Сирийы ныггупп кодта. Уым не 'фæсæддонты хуыды медицинон æххуыс. Уайтагъд æрфæсæддон дохтыртæн паспорттæ ацарæзтой, æмæ уал 2019 азы фыццагдæр арвыстой Оксанæйы. Иунæг ирон сългоймаг кæйдæр зæххыл – хæсты тымыгы. Куыд зæгъы, афтæмæй-иу æм арæх æрбахæудтой ирон лæппутæ, стæй гырдзиæгтæ, æмæ-иу йн йæ мыггаг куы базыдтой, уæд-иу сæ чинæн кæрон нал уыд.

Дзæвгар рæстæг уым службæ хаста, уыйбæстæ райдыдта сармагонд æрфæсæддон операцитæ. Хуыгаты чызгæн йæ зæрдæ æхсайда йæ бинонтæ, йæ 'фæсæддон æмбæлтæм. Уæдмæ Сирийы уавæр фæсæбырдæр, æмæ йæ бафæндыд йæ 'ххуысы хай сармагонд æрфæсæддон операцитæ бахъæуын. Йæ командир æй нæ уагъта, ныр та дæ Украинæмæ æрвитдысты, зæгъгæ, фæлæ уымæн уырдаæм ацæуыны тыххæй йæ фæнд конд уыди. Ирыстоны бирæ нæ афæстиат, уайтагъд фæдистæ абонд Мелитопольмæ æмæ абоны онг дæр уым госпиталы кусты. Цы цæфты æрбаласынц, уыдоны

æрвитынц, кæй кæдæм хъæуы, уырдаæм. Иу минут сын аулæфыны фадат дæр никы фæвæйы.

Уым цы дзæсæгтæ фены, уыдоны фæстæ цардæн фылдæр аргъ кæнын базыдта Хуыгаты Оксанæ. Кæд цæф, сахат лæппутыл йæ зæрдæ риссы, йæ цæссыг нæ фæуыромы, уæддæр сæ разы йæхи хъæлдæг фæдары, æдзук сын ныфсытæ æвæры. Куыд зæгъы, афтæмæй дзы зæрдæ кæмæй барухс уа, ахæм цаутæ дæр арæх разыны. Зæгъæм, адæймагæн нæмыг йæ зæрдæйы тæккæ фæрсты ахыст, кæнæ йыл цалдæр нæмыджы сæмбæлд, фæлæ уæдæсæй аирвæзт. Ахæм цаутыл дохтыртæ дæр рынчынтæй къаддæр нæ фæцин кæнынц.

Æз æй куы бафарстон, йæхæдæг нæ пæдзахады политикæйы тыххæй цы хуыды кæны, уæд йæ ныхас уыд: «Уæлæнгæйæ дзурын æнцон у, фæлæ истори зоньн хъæуы. Фыдбæстæйы Стыр хæсты рæстæджы фашисты хузон Степан Бандерайы 'фсад немцымæ иумæ цы фылдæллæхтæ фæкодтой, советон адæмы æвирхъæуæй куыд цагътой, уый дзы бирæтæн батыд. Уый нæ, фæлæ ма сын уыйбæстæ Уæрæсæ йæ регионтæй цалдæр балæвар кодта æмæ сæ нæргæ республикæ, фæстæдæр та пæдзахад сарæзта. Фæлæ та сæ уыцы хорззинадтæ фæрох сты. Ныгуылаын ардыдæй та Бандерайы фæдонтæ сæ сæртыл схæцдысты. Нал сæ хуыд Уæрæсæ, сæ ных Евроцæдисмæ сарæзтой. Ныгуылаын Украинæ-йæн ныфс æвæрдта Евроцæдисмæ райсынæй æмæ йын йæ кхуæй архайы Уæрæсæйы ныппырх кæныныл. Сæ территориял сын Уæрæсæйы аргентæм хæстæгæй-хæстæгдæр цыдысты, сæ хæстон

нæй, ахæм куыст. Фæлæ, Хуыгаты чызг куыд зæгъы, афтæмæй нæ бæстæ ахæм тыхст уавæры куы уа, уæд хæдзары бадын йæ сæрма никы 'рхæсдзæн. «Æз мæ амонд куы сардтон, уæд-мæ дæр уыдтæн æрфæсæддон дохтыр. Мæ бинонтæ йæ зыдтой, цавæр куыст у, уый. Бæргæ мын æнæ мæ сывæллæттæ зын у, фæлæ æндæр гæнæн нæй. Не 'фæсæддон хай ам, Цæгат Ирыстоны ис, æмæ зæртæ мæйы ам службæ кæнын, зæртæ мæйы – уым. Чызг хистæр у, равзæрста мын мæ дæсныидад, ахуыр кæны нæхи медицинон академи. Лæппу кæстæр у, скъоламæ ма цæуы, æмæ чызг йæ хъус дары йæ 'фсымæрмæ дæр. Цалын-мæ хæст фæуа, уæдмæ мæнæн хæдзары бадæн нæй. Æз хъуамæ уон, мæ сæр кæм бахъæуа, уым».

Нæ фыдæлтæм бирæ уыди, историцый сæ ном кæмæн баззæд, ахæм хъæбатыр чызджытæ, фæлæ абон дæр къаддæр не сты, йæ сæр æмæ йæ бинонтæй патриотизм уылдæр чи 'вæры, ахæмтæ. Уыдонæй иу у Хуыгаты Оксанæ. Æмæ йын нæ бæстæ æмæ республикæйы разамынд йæ уæдæлдæй архайдæн аргъ кæнынц. Хорзæхджын æрцъд Жуковы майданæй, «За спасение погибавших», «За доблесть», «За храбрость», «За боевые отличия», «За службу на Кавказе», «Участнику военной операции в Сирии», «Участнику специальной военной операции» æмæ æндæртæй. Фæлæ Оксанæ уæлдай сæрыстыр у, Ирыстоны уæлдæр хæрзууæг майдан «Ирыстоны намысан»-æй кæй шорзæхджын кодтой, уымæй. Ахæм чызджытæ кад æмæ ном кæнынц Ирыстонæн, æмæ сæ мах сæрыстыр хъуамæ уæм.

ДЖУСОЙТЫ Нина

Дзæбæх кæнынц æрмæст ныхасæй дæр...

Уæ бон хорз, зынаргæ газет «Рæстдзинад»-ы кусджытæ. Стыр аргъ кæнæм уæ коллективы архайдæн ацы зын рæстæг. Адæмы фылдæр хай æвæрæз сты, газетты тираж уый аххосæй дæр нылгæдæр кæны, фæлæ уый хыгъд уæ архайд хъомысджын у, нæ маделон æвæдджы хъысмæт сымæхæй дæр арагæ у, æмæ уын бузныг.

Куыд зонæм, афтæмæй 21 июны уыдзæн медицинон кусаджы профессионал бæрæгбон, уымæ гæсгæ нæ фæнды нæ уарзон газетты фæрстыл Æрхонкæйы рынчындоны кусджытæ арфæ ракæнын. Ацы медицинон уагдоны æппæт кусджытæ дæр сты раппæлыны аккаг, фæлæ нæ уæлдай арфæ ракæнын фæнды йæ сæйраг дохтыр, коллективы разамонæг Текъойты Мæхæмæты фырт Владимирæн. Ацы уæздан, ирон æгъдауæй дзæвгар хайджын нæл-

гоймагæн дохтыры дæсныидад Хуыцауæй лæвæрд у. Уый канд хостæй нæ дзæбæх кæны рынчынты, фæлæ ма йæ фæлмæн ныхасæй дæр. Цы дохтырты къорды сæргълæууæг Лариса Александровна Жук дæр. Уый рынчынтæн сæ ныззы хатт бæлвырд сбæрæг кæны, рафысы сын, ныззы ныхмæ

хæддык чи фæлæуздæн, ахæм хъæуæг хостæ, цæмæй йæ къæхтыл тагъддæр слæууа, йæ уавæр фæхуыздæр уа. Лариса кæд дæсны дохтыр у, уæддæр иудадыг йæ зоньдзинадтыл æрфтауы, уымæн æмæ хорз æмбары, медицинæйы бонæй-бонмæ дæр ногдзинадтæ æмæ ивдзинадтæ

дæр. Бæрæг у, ацы ахсджиаг фарстæмæ стыр æргом дзæхт кæй цæуы сæйраг дохтыры 'рдыгæй. Уæдæ куыд нæ у арфæйы аккаг терапевтон хайады сæргълæууæг Лариса Александровна Жук дæр. Уый рынчынтæн сæ ныззы хатт бæлвырд сбæрæг кæны, рафысы сын, ныззы ныхмæ

кæй фæзыны. Афтæмæй рынчынтæн йæ 'ххуысы ахаддзинад дæр бæрзонддæр кæны.

Зæрдиаг арфæ райсæнт не 'хсæнады номæй, цы медицинон хотæ дзы кусты, уыдон дæр. Сты фæлмæн æмæ уæздан, сæ дæсныидад дæр зоньд тынг хорз. Кæй зæгъын æй хъæуы, æфснайджытæй дæр бирæ арагæ у рынчынты дзæбæх кæнын хуындæджы, æмæ сæ размæ хæстæ бæрзондæй æххæст кæнынц.

Зæрдиаг арфæ кæнæм Æрхонкæйы рынчындоны коллективæн, æнæниз, æнæмæст æмæ амондджытæ цæрут сыгъдæг арвы бын, Хуыцауæн цы бирæ хæртæ ис, уыдонæй хайджын ут!

ТОТРАТЫ Инал, УАТАТЫ Людмила, Барадхъæхъæнæн æхсæнад «ДОН»-ы уæнгтæ

△ Иу дохтырæн дæ йæ бон у сдзæбæх кæнын, фæлæ дæ днууæ дохтыры сдзæбæх кæндзысты сдзæбæх уæвыны бæллицæй.

△ Дохтыримæ аныхас кæнгæйæ, рынчынты уавæр куы нæ фæхуыздæр уа, уæд уый дохтыр нæу.

△ Склерозæн сдзæбæх кæнæн нæй, фæлæ йæ фæрох кæнын æмбæлы.

△ Æппæты хуыздæр дохтыр у æрдз, æрмæст нызты æртыккаг хай кæй дзæбæх кæны, уый тыххæй нæ, фæлæ ма иннæ дохтырты фыдгой кæй нæ кæны, уый тыххæй дæр.

△ Диагностикæ ахæм бæрзонд уæлвæздæмæ схызт, æмæ бынтон æнæниз адаймаг нал баззæд.

△ Уый диссаг у, æвæдза, мæ бон алкæддæр равзарын у, дохтыр мын цавæр нымæц ныффыста сдзæбæхгæнæггаг, уый, фæлæ йæ рецепт – никæд.

△ Æз дзæбæх нæ кæнын. Æз рынчынæн æххуыс кæнын йæхи сдзæбæх кæнынмæ.

△ Хорз дохтырæн йæ хос афтæчцы нæ, фæлæ йæхи сæры ис.

△ Адæймаг бирæ рæстæг куы фæсæйы, уæд дохтырæй фылдæр базоны йæ ныззы тыххæй.

△ Хорз дохтыр дæ нызгæй куы нæ фæрвæзын кæна, уæддæр дæ æвзæр дохтырæй фæрвæзын кæндзæн.

△ Бынтон æнæниз адаймагтæ нæй, ис, йæ нызгæ кæронмæ кæмæн нæма сбæрæг кодтой, ахæмтæ.

△ Знон пæдзахадон рынчындоны бæцъдтæн. Ам иу æнæхæст гуырымæх дохтырмæ бахаудтæ. Æфсоны кæстытæ мæм æркодта, цыдæр магуырау хостæ мын рафыста æмæ мæ фæддæуар кодта. Сфæнд кодтон, æгъа фидын кæм хъæуы, уыцы рынчындоны бæцæуын. Ам дæр мыл уыцы дохтыр сæмбæлд. Тынг уæздан, æгъдауылхæст, худæндæст нæлгоймаг. Раст зæгъгæйæ мын ногæй уыцы хостæ рафыста.

△ Англисæг дохтыр загъта: «Мæ бæстæйы медицинæгæ уыйбæрц размæ ацъд, æмæ мах иу адаймаджы игæр райсæм, иннæйæн æй ныссадзæм, æмæ æхсæз мæйы фæстæ йæхицæн куыст агурын райдайы».

Немыцаг дохтыр загъта: «Уый ницы у. Мах иу адаймаджы рог райсæм, иннæмæн æй ныссадзæм, æмæ цыппар къуырийы фæстæ йæхицæн куыст бацагуры».

Уырыссаг дохтыр загъта: «Мæ бæстæйы медицинæгæ уыйбæрц разгæдæр у, æмæ нæ бон у иу адаймаджы зæрдæйы æрдæг иннæйæн ныссадзын, æмæ днууæг къуырийы фæстæ сæ днууæг дæр сæхицæн куыст фæагурынц».

Америкаг дохтыр загъта: «Лæппутæ, сымæх фæстæ баззæдстут. Мах Техасæй иу æнæзонд адаймаг райсæм, ныссадзæм æй «Белый дом»-ы, æмæ уый фæстæ нæ бæстæйы цæрджыты æрдæг сæхицæн куыст фæагурынц, иннæ æрдæг та сæхи хæстмæ фæцæттæ кæнынц».

Топонимикон кьамисәй

Магкаты Зурабы бюст

Дзауджыхъауы топонимикон кьамис йә радон әмбырды равзәрста номдзыд дипломат Магкаты Зурабән бюст сәвәрыны фарста. Кьамис әмхуызонәй сразы уыцы фәндонимә.

Цыртдзәвәән әвәәрд әрцәәудзәән, Шмулевичы әмәә Магкаты Зурабы уынтгә кәәрәдзиуыл кәм әмбәәлыңц, уыцы бынаты. Хәәпәәрис равдыста регионалон историон-культурон әхсәәнәдон организаци «Зәрәмәәг».

Топонимикон кьамис ма Цәәгат Ирыстоны гуманитарон әмәә социалон иртасәнты наукаон институты курдиатмә дәр әркәст. Уыдон әрхатыдысты Хәәрджынты Сәвәли әмәә йәә Фәй Хәәрджынты Варварәйәән мемориалон фәй-нәәг сәвәрыны тыххәй. Гранитәй кьәй, зындонд адәмы кьамтимәә әвәәрд әрцәәудзәән, Дзәнәйы-фьрт әмәә Сәбырдынады проспек кәәрәдзиуыл кәм әмбәәлыңц, уыцы историон бәвстхәйыл.

Кьамис равзәрста Советон Цәәдисты Хәәбә-тыр Мамсыраты Халды-Умары бюст 42 горәтәг скьоләйы кәәрты сәвәрыны фарста. Уәәрә-сәйы наукаәты сгуыхт кусәг Дзәнәйты Георгийы мемориалон фәйнәәг та әвәәрд әрцәәудзәән Цәретелийы уынджы йәә хәәдзәрл.

Дзауджыхъауы бынәттон хиуынафәйәды администрацийы пресс-службә

Хәәсты уәз
Элеги
Мә сыхаг урсдәәр у бәәрзәәй,
Йәә сәәрыл сау әрду куы нәәй,
Әдзүхдәәр аууонау йәә цыд,
Әрхуым йәә цәәстыты нындзыг.
1980 г.

Арфә Хетәгкаты-Әналдыны Зулиханән йәә 95 азы юбилейы фәдыл

Цард фидауы рәәсүгд адәмәәй! Рәәсүгд та у әрмәәст уыцы адәймаг, уәздәндинадәй хәйджын чи у, әгьдау әмәә фарн чи хәәссы, йәә зәрдәә иннәәтәән хордзинад кәәмәән зәәгьы, хорз хуыддәәгтәә чи аразы, йәә улы рухсәәй йәә алы-варс адәмәәл цинтәә чи байтауы. Раст уыцы фәәрыг адәмәәй иу у Кьостайхъәуы хистәәртәәй иу, ирон сылгоймаджы кад бәәрзонд чи хәәссы суанг абон дәр ма, уый – Хетәгкаты Зулихан. Куыд нәә фәдта зындзәәдтәә царды. Сидзәәр сывәәлломә нәә уыд рәәдау цард, фәәлә дзы базыдта цәәрын, баззәд хәәларзәрдәәйәә. Йәә цардәәмбал Муратимәә схьомыл кодта әртәә хәәбулы – Славик, Ритәә әмәә Жан-нәәйы. Сәвәәрдтой сәә раст фәәндагыл.

Нәә разынд хысмәәт рәәдау. Зулихан бавзәрста йәә фьрт Славиччы зындзи-над. Ныфәәрәәзта. Ногәәй та йәә кьәәхыл сләәуыд әмәә бәвдәәлд йәә кәәстәәрты цардаразәәнтыл. Удүәәлдәәйәә фәәкуыста колхозы быдырты – ләәуыд звеныйы сәәргьы. Уый фәәстәә та колхозы дәәллаг бригадәән хәәринаггәәнәәгәәй. Фәәстагмәә та – колхозы дзулфыцәәны. Чи сфьхтәәид Зулиханы хуызәән бәәгәәны, чи ракодтәәид уымәәй хуыздәәр уәәлибәәх-тәә?! Йәә 'рмдзәәф бәәрәәг дардта алы хуыд-дәәджы дәр. Нәә зивәәг зыдта, нәә – фәәллад. Хәәубәәсты 'хсәән нымад, бинонты 'гьдау – уагыл, кәәстәәртәә әнәәзәрдәәхсәәйәә – царды әнтыстджын. Уый у бинонты хистәәрты стьрдәәр амонд, әмәә дзы Зулихан хәйджын фәәцис. Абон ын ис әртәә хәәбулы хәәбулы, уыдоны хәәбултәә та сты авд.

Нәә буц хистәәр, нәә уарзон адәймаг, Хуыцауәй дын курәәм фидар әнәәнидзинад әмәә царды әәпәәт хәәрзтәә. Дәә кәәстәәртәә әмәә уыдоны кәәстәәрты кәәстәәрты цинтәәй буц у кәәддәәриддәәр. Зәәххыл цы бирәә хордзәәнәәдтәә байтәәдтәәй, уыдон нәәртон тылләәг раттой әмәә фәәсты адәмәәән хайыр. Дәәуәәм та раздәәхәәнәәт әртывәәргәәй. Дуджы хәәрзтәәй хәйджын у. Абон дәр нәә фәәразыс әнәә ирон гәәзет, журнал, радио. Нәә базыдтәәй иу ран бадын, уымәән әмәә дәә зәрдәә ис дәә бирәә хуыгәәттәә әмәә хуәәбәәстимәә. Дәә уарзон адәмәәммәә цәәрынәәй бафсәәд, нәәхи Зули!

Зәрдәәбын арфәтимәә дәәхи ХЕТЕГКАТЫ Асланы бинонтәә

Барадхәәххәәнджыты куыст

Фәәлладуадзджытәән – ләәвәәрттәә

Әрыдоны районы Мичурины хъәу, Нартыхъәу әмәә Фыййагдоны скьолаты арәәт лагерты сәә фәәллад чи уадзы, районы мидхуыддәәгты хайады автоинспекцийы дәәлхәәды хицау, пьәәлицәәйы майор ӘЛБОРТЫ Эриky фәәндонәәй барадхәәххәәнджытәә уыцы сывәәллагты бабәрәәг кодтой.

Фембәәлды кәәрон пьәәлицәәйы куджытәә лагерты фәәлладуадзәәг кәәрәвәр кодтойлауәән баләәвар кодтой спортивон ифтонг-гәәртәә: пуртитәә, бад-минтонәәй, стәәй стьолыл хәәзтытәән дзаумәәттәә әмәә әндәәртәә. Сывәәл-

ләәттәә ләәвәәрттыл бацин кодтой әмәә хәәрзәәудәәндзинад равдисәәг уадзды-тәән бузыг загытой. Барадхәәххәәнджытәә әмәә фәәлладуадзәәг фәәсивәәд фембәәлдәәй районд уыдысты.

РЦИ-Аланийы Мидхуыддәәгты министрәды пәддзәәхадон автоинспекци

РЕКЛАМЕ, ХЪУСЫНГЕНИНӘГТӘ

Мыхуыры рацыд англисәг әвәәзгәә тәәлмацәәй Хуыгаты Сергейы радзырдты чыны «Ossetian Fiddle» («Хыс-фәәндыр»). Радзырдтәә англисәг әвәәзгәә ратәәлмац кодта Владимир Пукиш (Будәпешт, Венгрия), нывтәә йын скодта Кокойты Мария (Цхинвал, Хуссар Ир). Чыныг уәй кәәныңц дукани «Аллон-Биллон»-ы (Сәбырдынады проспект, 12).

Цыппәәрәәм хатт мыхуыры рацыд Цьгойты Хәәзбийы чыны «Ирон царды әгьдәәуттәә». Адәм та йыл әхсызонәәй сәәмбәәлдысты. Балхәәнәән әй ис Мыхуыры хәәдзәры дыккәәгәәм уәәладздыжы, йәә аргь – 500 сомы. Бәдзүрәән ис Тәә Дорониамәә ахәәм теләәфонтәәй: 8-928-483-46-51; 25-92-72.

Услуги электрика Оказываю услуги электрика качественно, надежно. Все виды работ с гарантией. Выезд и консультация бесплатно. Тел.: 8-918-702-00-82 (Казбек).

Металлоизделия, двери, ворота, навесы из лексана, покраска ворот. Тел.: 8-928-928-88-24.

Кладка каминов, мангалов, отопительно-жаровочных комплексов, осетинских печей под газ и под дрова. Гарантия работы – 30 лет. Работают профессионалы. Тел.: 8-988-830-81-12 (Ирбек); 8-928-484-24-58 (Хамиц).

Продаем лучшее удобрение для земли – конский перегной, в мешках. Доставка. Тел.: 8-928-856-90-8; 8-928-856-90-83 (Руслан).

Номеры радхәәсәәг редактор – Саутәәты Тамиләә. Дизайн: 1-аг фарсәән – Рубайты Нелли; 2-аг фарсәән – Гуыцмәәзты Зәәринаә; 3-аг әмәә 4-әәм фарсәән – Халиты Изәә. Корректортәә: 1-аг фарсәән – Рәәмонты Алинаә; 2-аг фарсәән – Дзәәццыты Тамарәә; 3-аг фарсәән – Гаглойты Натәәшәә; 4-әәм фарсәән – Кәәлухты Фатимәә.

Мыхуыры рацыд Хуыгаты Сергейы уацау «Айсет». Уырыссаг әвәәзгәә уацау ратәәлмац кодта Хуыгаты Ирлан, нывтәә йын скодта Кокойты Мария. Чыныг балхәәнәән ис дуканитәә «Аллон-Биллон» (пр. Мира, 12) әмәә «Книги»-йы (Маркусы уынг, 41).

Газет "Рәәстдзинад" хицәән адәәймәәгтәә, куыстүәәттәә, кооператив-тәә, алыхуызон фирмәәтәә, кинотеатртәә, клубтәә әмәә салонтәәй асламдәәр әргьтәәй исы алыхуызон хуысынгәәнинәәгтәә – бәәрәәгбәәттәә, куывдтәә, чын-дзәәхсәәвтәә әмәә райгуырәән бонты фәәдыл арфә-тәә, тәәфәәрфәәстәә, мысәән бонты әрмәәджытәә, рекламәә, уымәән – газеты радон, науәәд та хәәстәәдәәр номыртәәм. КУСГЕ БОНТӘ – кьуырисәәр, дыццәәг, әртыццәәг, цыппәәрәәм, майрәәмбон (9 сахатгәәй 18 сахатмәә).

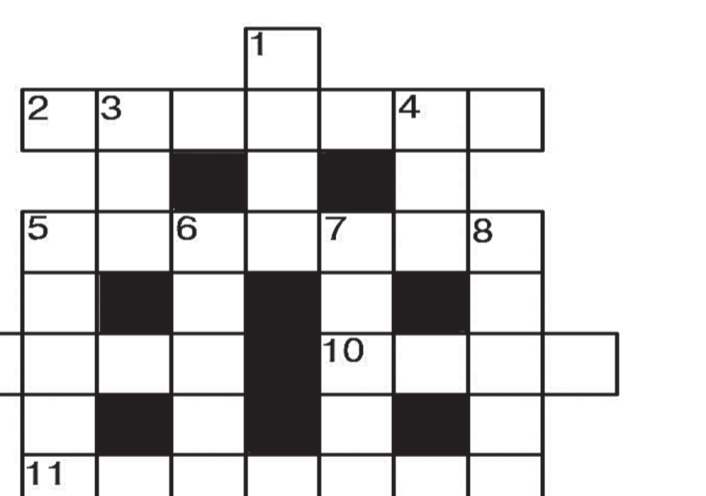
25-67-03

Обслуживание колонок и котлов. Тел.: 8-961-821-90-88.

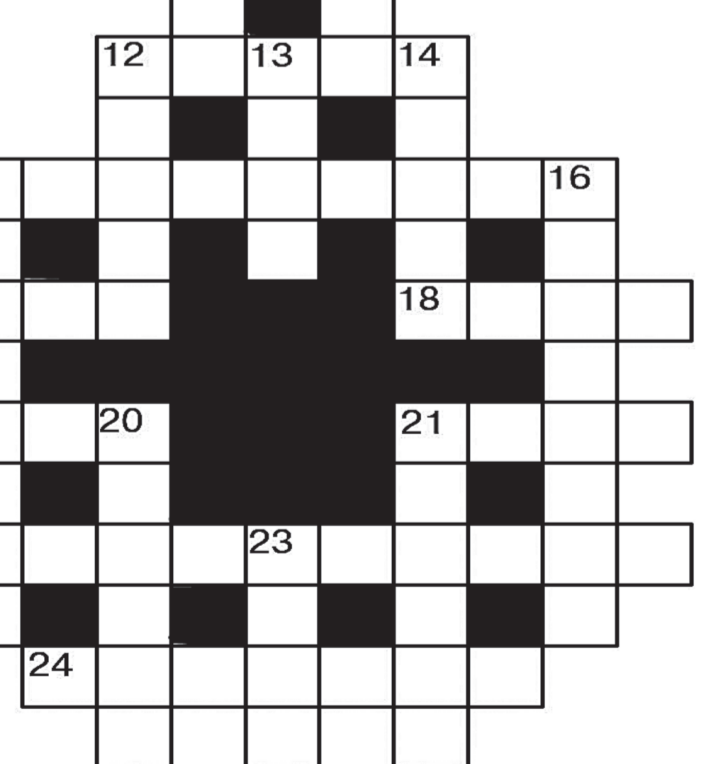
Покраска ворот компрессором, не снимая ворот. Тел.: 8-918-706-65-15 (Казбек).

Дзырдбыд

ФӘРСЫРДӘМ: 2. Чындз куы фәәтәәргәәй вәәйы, уәәд кәәдәәм фәәлидзы. 5. Хәәбәәрхор цыппәәрәәнхьон. 9. Усы фыд, усы мыггәәг. 10. Хәәрынәән бәәзгәә хәәддәәг зайәәгой. 11. Иу куыстыл хәәст. 12. Әнәәл-ләәг ныййарәәг. 15. Сылгоймаджы кьух аивгәәнәән. 17. Сәәры хай. 18. Гыцыл чыг сывәәллоны 'взәәгәәй. 19. Хәәддәәг бәәләс. 21. Ирон әгьдау. 22. Хорз кьахы хицау. 24. Әнәәрынцой, иудадзгы.

БЫНЫРДӘМ: 1. Сойаг. 3. Ләәг... ус фәәрәәты хәәдәәй барст. 4. Ныййарәәг. 5. Марты – Сылгоймәәгты дунәән бон расидәәджы ном. 6. Аив, зәрдәәмәәдзәәуәәг сывәәллогмаг. 7. Хәәлцәәд. 8. Цот. 12. Цыти. 13. Хуыын, хыс. 14. Музыкәәлон аивады хуыз. 15. Дзурын рәәстмәә нәәзонәәг. 16. Дунәәйы кәәрәәттәәй иу. 20. Нарты кәдджы-ты сәәйраг архәйджытәәй иу. 21. Сәби, зәәнәәг. 23. Хәәддәәг тугдзых цәәрәәгой.

Дзуаппытәә 6 июны мыхуыргонд дзырдбыдәән

ФӘРСЫРДӘМ: 9. Кьуызыппа. 10. Әр-фәәнфәәд. 11. Дон. 12. Фурд. 13. Әнус. 14. Зәәппәдз. 17. Әгәйнаәг. 21. Уәән. 24. Сомих. 26. "Топаз". 27. Нардуат. 28. Удәәвдз. 30. Тымыгь. 31. Әмыс. 32. Цызәәг. 33. Гамхуд. 36. Уәәрләәх. 38. Әвдисәән. 40. Оперәә. 41. Гутон. 42. Нас. 45. "Ногдзәә". 47. Ирыстон. 51. Уари. 52. Әвәәд. 53. Зәәз. 54. Уацамонгәә. 55. Әввонгхор.

БЫНЫРДӘМ: 1. Пакьуы. 2. Уадсур. 3. Куыдз. 4. Дзыпп. 5. Фәддзү. 6. Бәәндәән. 7. Әндон. 8. Әфцәәг. 15. Әхсәәв. 16. Асин. 18. Азот. 19. Әдзәәм. 20. Саудзәәлыг. 22. Әрду. 23. Мәәнгвәәдәәг. 25. Халывәә. 26. Тахынаәг. 29. Зәәд. 30. Тәәу. 34. Хьоло. 35. Хиуа. 37. Рондо. 38. Әрдз. 39. Нуры. 42. Нузәән. 43. Сидзәәр. 44. Хайуан. 45. Ниццәә. 46. Гәәм-ми. 48. Тоннәә. 49. Нәәлхәә. 50. Сәәйрат.

"Рәәстдзинад" цәәуы кьуыры 5 хатты Газет уадзы РЦИ-Аланийы Мыхуыр әмәә дзыллон коммукациаты комитет. Газет регистрационд әрцәәд Бастдзинады, информацийы технологитәә әмәә дзыллон коммукациаты кьабазы архәйдәәг цәәстларды федералон службәны РЦИ-Аланийы управленийы 2023 азы 10 октябры (регистрацион номер ПИ № Ту 15-00162)

Сәәйраг редакторы ФИДАРАТЫ Юрий

Сәәйраг редакторы исәән уат – 25-96-27. Сәәйраг редакторы хәәддәәг: Бугаты Эльзәә – 25-63-19. Бәәрон нымәрдар: Гапбаты Аләәтә – 25-91-89. Сәәрмагонд фарсты редактор: Сланты Аслан – 25-94-37. Шеф-редактортәә: Касаты Батрада – 25-93-74, Абайты Эдуард – 25-99-33. Рауагыды редактор: Гәәззаты Фатимәә – 25-96-16. Сәәйраг бухгалтер: Дойаты Ленәә – 25-94-19. Уацхәәсджытәә: Саутәәты Тамиләә, Тәәтяна Шеходанова (кьамисәәг) – 25-96-31, Баскаты Уырызмәәг – 25-91-88, Гугкаты Жаннәә – 25-96-50, Дәәдәгкаты Зәәлиняә – 25-94-57, Хьойбайты Галиняә – 25-90-54, Хәәмьыцаты Морис – 25-91-92, Хуыбаты Ларисәә – 25-96-31. Сайты редактор: Хозиты Дзәрәәсәә – 25-90-54. Рекламәәйы хәйдәәг сәәргьәәуәәг: Бызыккаты Земфирәә – 25-67-03. Корректортәә – 25-93-36, компьютерон цех – 25-93-97.

Нәә газетәәй ист әрмәәгәәй әндәәр мыхуырон рауагыды ләйдәәгонд куы цәәуа, уәд хуыамәә, әнәәмәәг, бәәрәәгонд уа, "Рәәстдзинад"-әй йәә кәәй систой, уый. > Фыстәәджытәә, кьухыстытәә, кьамтәә әмәә нывтәән рәәнци на дәәттәәм, стәәй сәә автортәәм дәр фәәстәәмәә не 'рвитәәм. > Газеты цы әрмәәджытәә рәәцәәуа, уыдоныл бәәрдынад хәәссыңц, сәә автортәәг. > Рекламәә әмәә хуысынгәәнинәәгты тыххәәй "Рәәстдзинад"-ы редакци йәәхимәә бәәрдынад нәә исы.

Редакци, рауагыд әмәә типографийы адрес: 362015, РЦИ-Алани, г. Дзәәуджыхъәу, Кьостайы проспект, 11. Мыхуыргонд цәәуы акционерон әхсәәнәд "Ирыстон-полиграфсервис"-ы

Офсетон мыхуыр 1.88 мыхуырон сыфы. Газет цәәуы кьуыры фонд хатты. Индекс 53901. Тираж 2778. Заказ № 642. Мыхуырмәә хуыамәә фыст әрцәәуа – 18.00. Мыхуырмәә фыст әрцәәд – 18.00. Email: rastdzinad@mail.ru Сайт: www.rastdzinad.ru